

नास्टमा कम्प्युटर
इन्जिनियरिङ,
बिसिनेस, बिसिनेस
र सिभिल
इन्जिनियरिङका साथै
अब MBA पनि ।

नास्ट कलेज

धनगढी-४, उत्तरबेहडी, कैलाली
सम्पर्क नं. ०९१-५२३३१२
९८५८४८७१२५

थारु भाषाके 'क' वर्गके राष्ट्रिय दैनिक

भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

विवाह पवित्र बन्धन हो,
विवाहलाई लेनदेनको विषय
नबनाऔं,
विवाहमा दाईजो लिने र दिने
काम नगरौं,
दाईजोका कारण हुने हिंसा
अन्त्य गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष २२ अंक ३५२ वि.सं. २०८२ असार २८ गते शनिच्चर थारु सम्वत (२६४८) [Saturday 12 Juny 2025] (मोल रु. ५।- पेज ४)

धनगढीके सामुदायिक ओ संस्थागत विद्यालय सम्मानित

सुदूरपश्चिमके छ अर्ब २८ करोड विकास बजेट खर्च नैहुइल

धनगढी उपमहानगरपालिकासे एसईईमे मजा नतिजा ल्यानल सामुदायिक ओ संस्थागत विद्यालयहे सम्मान कार्यक्रम ।

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, २७ असार । धनगढी उपमहानगरपालिकासे एसईईके नतिजामे सुधार करल कहटी सामुदायिक विद्यालयहुकनहे सम्मान करले बा ।

धनगढी उपमहानगरपालिकासे औपचारिक कार्यक्रम आयोजना करके परीक्षामे सहभागी हुइल २६ सामुदायिक विद्यालयके प्रधानाध्यापकहुकनहे सम्मान करल हो ।

सम्मान कार्यक्रममे सामुदायिक विद्यालयसे ४ जिपिए ल्यन्ना त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालयके छात्र अशोक अवस्थीहे समेत सम्मान करल बा । उप-प्रमुख कन्दकलाकुमारी राना प्रधानाध्यापक ओ छात्र अवस्थीहे माला घलाके सम्मान करल हुइल ।

धनगढीके सामुदायिक विद्यालयके

२०८० के एसईईमे २६ दशमलव ९७ प्रतिशत उत्तीर्ण हुइल रहि कलेसे २०८१ के नतिजा सुधार करटी ५४ दशमलव ७४ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण हुइल उपमहानगरपालिका जनैले बा ।

सम्मान कार्यक्रममे सत प्रतिशत नतिजा हासिल कैना सफल धनगढी-१४ के सर्वोदय माध्यमिक विद्यालय, ९३ दशमलव ५ प्रतिशत नतिजा ल्यन्ना धनगढी-५ हसनपुरके पञ्चोदय माध्यमिक विद्यालय ओ ७८ दशमलव ९५ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण हुइल धनगढी-३ के त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालयहे सम्मान करल हो ।

धनगढीके २६ सामुदायिक विद्यालय मध्ये २३ विद्यालय गैल वर्षके तुलनामे नतिजामे व्यापक सुधार करल उपमहानगरपालिका जनैले बा ।

ओस्टेक धनगढी उपमहानगरपालिकासे औपचारिक कार्यक्रम करके नगरके ४६ ठो संस्थागत विद्यालयहे सम्मान करले बा । २०८१ के एसईईके नतिजामे सुधार करल कहटी संस्थागत विद्यालयहे सम्मानित करल उप-प्रमुख कन्दकला कुमारी राना बटैली ।

उप-प्रमुख रानासे उत्कृष्ट नतिजा ल्यन्ना सफल विद्यालयहे बधाई तथा शुभकामना डेले बटी । "शैक्षिक उपलब्धी महत्वपूर्ण विकासके सूचक हो । मेहनत करके प्रतिस्पर्धाके माध्यमसे उत्कृष्टता हासिल करलमे सक्क विद्यालयहे शुभकामना बा," उहाँ कहली ।

संस्थागतओर सत विद्यालयके सत प्रतिशत नतिजा

धनगढीके ४६ संस्थागत विद्यालय २०८१ के एसईईमे सहभागी हुइल

रहित । परीक्षामे सत संस्थागत विद्यालयसे सत प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण हुइल बटै । धनगढी-८ क्याम्पस रोडके श्री स्टार्स अंग्रेजी आवासीय माध्यमिक विद्यालय, धनगढी-८ कान्तिपुर टोलके डिस्कभरी अंग्रेजी आवासीय विद्यालय, धनगढी-४ उत्तरबेहडीके गुरुकुल अंग्रेजी आवासीय माध्यमिक विद्यालय, धनगढी-१३ के किडफिसर अंग्रेजी आवासीय माध्यमिक विद्यालय, धनगढी-५ हसनपुरके वाल्मीकि अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालय, धनगढी-३ विशालनगरके सिटी स्कूल ओ धनगढी-७ देवहरियाके साइपाल शिक्षा सदनसे सतप्रतिशत नतिजा हासिल करल हुइल ।

धनगढीके संस्थागत विद्यालयसे २०८० के एसईईमे ६८ दशमलव ३७ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण हुइल रहि । २०८१ मे नतिजामे थप सुधार करटी ८७ दशमलव ४६ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण हुइल उपमहानगरपालिका जनैले बा ।

२०८१ के एसईईमे धनगढीके चार जाने विद्यार्थी ४ जिपिए ग्रेड हासिल करले बटै । सामुदायिक विद्यालयओर धनगढी-३ बोराडाँडीके अशोक अवस्थी ४ जिपिए ल्यानल हुइल कलेसे संस्थागतओर एरिष्टो माध्यमिक विद्यालयके गौरव उपाध्याय ओ प्रदिप गिरी तथा धनगढी-२ बैयाँबेहडीके जेसिस एभरेष्ट माध्यमिक विद्यालयके छात्र जस्टिन चन्द ४ जिपिए हासिल करल हुइल ।

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, २७ असार । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारसे चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मे विकासके लाग छुट्टयाइल मध्ये छ अर्ब २८ करोड रुपया पुँजीगत बजेट खर्च हुइए नैसेकल ।

डिला बजेट अइनासे लेके योजना कार्यान्वयनमे ढिलासुस्ती लगायत विविध कारणसे भारी मात्रामे पुँजीगत बजेट खर्च हुई नैसेकल हो । चालु आर्थिक वर्षमे प्रदेश सरकारसे पुँजीगतओर जम्मा १८ अर्ब ७५ करोड रुपया बजेट विनियोजन करल रहे । जेन्ने मन्से १२ अर्ब ४७ करोड (६६.५० प्रतिशत) बजेट खर्च हुइल प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय जानकारी डेले बा ।

जेठ मसान्तसम प्रदेश सरकारसे पुँजीगत बजेट छ अर्ब २७ करोड केल खर्च करल रहे । ओकर आधासे ढेर पुँजीगत बजेट असारमे केल्ह खर्च हुइल बा । ओस्टेक करके, १२ अर्ब ७७ करोड चालु बजेटमध्ये सरकारसे नौ अर्ब ८० करोड (७६.८१ प्रतिशत) बजेट खर्च करले बा । पुँजीगतओर दुई अर्ब ९७ करोड रुपया बजेट बचत हुइल बा ।

यी आर्थिक वर्षमे प्रदेश सरकारसे कुल २२ अर्ब २८ करोड (७०.५० प्रतिशत) बजेट खर्च करल प्रदेश लेखा नियन्त्रक वासुदेव जोशी जानकारी डेले । सरकारसे

लागुऔषधसहित चार जाने पक्राउ

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, २७ असार । लागुऔषधसहित कैलाली प्रहरी चार जहनहे पक्राउ करले बा । प्रहरी भजनी नगरपालिका-५, लालबोभीसे ओइनहे पक्राउ करले हो । पक्राउ परनामे भजनी नगरपालिका-४ के २५ वर्षीय मनोज चौधरी, २१ वर्षीय विक्रम चौधरी, २८ वर्षीय हनुमान चौधरी ओ घोडाघोडी नगरपालिका-१२ के २१ वर्षीय विशाल चौधरी बा ।

छुट्टयाइल मध्ये कुल नौ अर्ब २५ करोड रुपियाँ बजेट खर्च हुई नैसेकल ।

चालु आर्थिक वर्षके लाग कुल ३१ अर्ब ५३ करोड ६६ लाख बजेट विनियोजन करल प्रदेश सरकारसे गत जेठ मसान्तसम १३ अर्ब १८ करोड रुपया बजेट खर्च करल रहे । असारमा केल्ह नौ अर्ब १० करोड रुपया खर्च करल बा । असार महिनाके बजेट खर्च ३० प्रतिशतसे ढेर रहल बताइल बा । असार २५ गते केल्ह एकदिन दुई अर्बसे ढेर रकम भुक्तानी हुइल जोशी बटैले । उहाँ खर्च हुई नैसेकल सघीय सरकारके बजेट फिर्ता जैना ओ प्रदेशके प्रदेशके बजेट बचतमे मौज्जात रना उल्लेख करले ।

चालु आर्थिक वर्षके लाग असार १ गते प्रदेश सभामे प्रस्तुत करल बजेट राजनीतिक घटनाक्रमसे उत्पन्न परिस्थितिके कारण अस्वीकृत हुइल रहे । ओकरपाछे भदौ अन्तिममे पुनः दुसरा बजेट प्रस्तुत करल रहे ।

ढेर बजेट खर्च हुई नैसेकनामे विविध कारण रहल आर्थिक मामिला राज्यमन्त्री प्रकाश बम बटैले । गोरखापत्रसंग उहाँ कहले, "कुबीरमे योजना कार्यान्वयन हुइना बेला हमार बजेट पास हुइल । योजनाके सडुख्या ढेर रहे ओ प्रदेशसंग प्राविधिक जनशक्ति कम । उहीसे चाहचहटीफे ढेर बजेट खर्च हुई नैसेकल ।"

बेलौरीमे महँगामे मल वितरण, कृषक चिन्तित

कञ्चनपुर, २७ असार । कञ्चनपुरके बेलौरी नगरपालिकामे मल वितरण सुरु करल बा । यी बरस ढिला मल उपलब्ध हुइबर शुखसे खाद वितरण सुरु करल कृषि सहकारी बटैले बटै ।

एकओर समयमे मल खाद नैपाके चिन्तित बनल कृषकहुके पालिकासे टोकल दररेटसे महँगामे मल खरिद करे परल बटैले बटै । बेलौरी नगरपालिका-९ मे सुनगाभा कृषि सहकारी पालिकासे टोकलसे प्रतिबोरामे २५ रुपियाँ बहाके मल बिक्री करटी रहल कहटी कृषकहुके गुनासो करले बटै । बेलौरी नगरपालिका-१० मे

कार्यालय रहल उ सहकारीसे वडा नम्बर ९ मे फेन मल वितरणके लाग पालिकासे ४३५ बोरा खाद माग करल रहे । बेलौरी नगरपालिका-९ के कृषक सरिता कुमारी सुनार पालिकासे टोकलसे ढेर मूल्य टिरके एक बोरा मल पाइल बटैली । नगरपालिकासे प्रति बोरा एक हजार एक सय ५ रुपियाँ टोकल रलेसे फेन कुछ कृषि सहकारी भर मूल्य बहाके मल बिक्री करटी रहल कृषकहुकनके गुनासो करल बावै । वडा नम्बर ९ के कृषक हरिस ओझा एक बिघा जमिनके लाग तीन बोरा मल आवश्यक पर्ना रलेसे फेन यी बरस मल

अभाव हुइबर खेटवामे मल डारे नैपाइल गुनासो करले । कृषकहुके मल नैपाइल कहटी विगत एक महिनासे सरकारसंग आवश्यक मात्रामे मल उपलब्ध कराइक लाग माग कैटी आइल बटै । बेलौरी नगरपालिकामे यी बरस १६ कृषि सहकारी मार्फत कृषकहे अनुदानमे मल वितरण सुरु करल हो । पालिकामे भन्डै चार हजार चार सय बोरा मलके माग रहलमे हाल दुई हजार दुई सय बोरा मल उपलब्ध रहल नगरपालिकाके कृषि शाखा जनैले बा । समयमे मल नैपाके यी बरस उत्पादन घट्ना कहटी कृषक चिन्तित बनल बटै ।

भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो !! भर्ना खुल्यो !!!

शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ का लागि कक्षा ११ मा नयाँ भर्ना प्रारम्भ भएको व्यहोरा सम्पूर्ण विद्यार्थी एवं अभिभावक वर्गमा सहर्ष जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

यस विद्यालयमा पठनपाठन गराइने विषयहरू (संकाय):

- विज्ञान (Science) (१००% छात्रवृत्ति विज्ञान शिक्षा प्रवर्द्धन कार्यक्रम)
- कानून
- मानविकी
- सिनिल इन्जिनियरिङ (९-१२)
- व्यवस्थापन (अंग्रेजी र नेपाली माध्यम)
- शिक्षा

हालमा विशेषताहरू

- विज्ञान विषय अध्ययन गर्ने सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई १००% छात्रवृत्ति र अन्य विषय अध्ययन गर्ने नेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई पनि छात्रवृत्तिको व्यवस्था भएको ।
- अत्याधुनिक कक्षाकोठा भएको ३६ कोठे भवन ।
- टाढा-टाढाका विद्यार्थीहरूका लागि आफ्नै स्कूल बसको सुविधा भएको ।
- योग्य, दक्ष एवम् जानुभवी अध्यापकहरूद्वारा अध्यापन गराइने ।
- स्मार्ट बोर्ड/प्रोजेक्टरका माध्यमबाट अध्ययन अध्यापनको सुविधा भएको ।
- स्वच्छ, शान्त एवम् विशुद्ध शैक्षिक वातावरण ।
- विज्ञान प्रयोगशाला र कम्प्युटर ल्याबको राम्रो व्यवस्था भएको ।
- प्रशस्त मात्रामा सन्दर्भ पुस्तकहरू भएको पुस्तकालयको व्यवस्था ।
- विद्यार्थी प्रगति मूल्यांकनका निमित्त आवधिक परीक्षाको व्यवस्था ।
- शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था भएको (तातो, चिसो र नर्मल) ।
- विज्ञान संकायको लागि अतिरिक्त कक्षा, सम्पूर्ण पाठ्यपुस्तकहरू विद्यालयबाटै उपलब्ध गराइने र देशका विभिन्न ठाउँहरूमा निःशुल्क शैक्षिक अवलोकन भ्रमण गराइने ।

भर्ना कार्यक्रम

भर्ना फाराम वितरण: २०८२/०३/१६ गतेदेखि
भर्ना फाराम बुझाई सक्नु पर्ने: २०८२/०३/२८ गतेसम्म
प्रवेश परीक्षा: २०८२/०३/२९ गते विहान ८ बजे
नतिजा प्रकाशन: २०८२/०३/२९ गते
भर्ना प्रारम्भ: २०८२/०४/०१ गतेदेखि
कक्षा प्रारम्भ: २०८२/०४/०४ गतेदेखि

श्री धनगढी नमूना प्राविधिक माध्यमिक विद्यालय

धनगढी उपमहानगरपालिका-८, कैलाली, फोन नं. ०९१-५९५१२६, मो. ९८४८४२०१४५, ९८५८४९०९१७

धूम्रपान र मदिरा सेवन नगरौं ।

धूम्रपानले:

- फोक्सोको क्यान्सर, मुटु रोग, दम जस्ता रोग लाग्न सक्छ,
- स्वाश प्रश्वास प्रणालीमा असर गर्न सक्छ,
- मुख, घाँटी र छालामा क्यान्सर हुन सक्छ,
- गर्भअवस्थामा धूम्रपान गरे बच्चाको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल प्रभाव पर्न सक्छ,

मदिरा सेवनले:

- कलेजोको रोग हुन सक्छ,
- तनाव, डिप्रेसन जस्ता मानसिक स्वास्थ्यका समस्या देखा पर्न सक्छ,
- पारिवारिक कलह र अशान्ति छाउन सक्छ,

"स्वास्थ्यकर जीवनशैली अपनाऔं, धूम्रपान र मदिराबाट टाढा रहौं"

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित

सतपाढक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)

कार्यकारी सतपाढक : राम दहित (९८४८४९४४७८)

भाषा सल्लाहकार : दिलबहादुर चौधरी

पहुडा सतपाढक : कृष्णराज सर्वहारी

काबूली सल्लाहकार : अधिवक्ता जोहारीलाल चौधरी

व्यवस्थापक सल्लाहकार : राजकुमार चौधरी

प्रधा कार्यलय: ध.न.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)

मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८९२६४९६०१)

हसुलिया शाखा: नरेन्द्र चौधरी (९८८८५४३०३६)

पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी

E-mail: dailypahura@gmail.com,

Website: pahura.com

मुद्रक : समैजी अफसेट प्रेस, वेहडी, धनगढी

थारु महिलनके उत्थानमे ढकियाके आड !

'इथनोबोटी' शब्द मोर लाग एकदम नयाँ रहे । कृषि तथा पशु विज्ञान संस्थानमे भर्ना हुइलपाछे केल्ह मात्र मै यी शब्दके गहिराइ नियल्लु । यी हमार पाठ्यक्रममे समावेश करल रहे । कक्षामे इथनोबोटी पहुँना प्राध्यापकके अन्तर्दृष्टि सुनके यिहीसेमोर हृदयमे रुचि जगाल ।

उ पाछे मै एथनोबोटनिकल ज्ञानमे मोर अनुसन्धान सुरु करनु । मै पैनु की 'इथनोबोटी' मोर लाग नयाँ नैरहे । विश्लेषणसे महीहे पत्ता हुइल की 'इथनोबोटी' कहल मने ओ बोटबिरुवा बिचके घनिष्ठ सम्बन्धके अध्ययन हो । मै हुकल मोर थारु समुदायके घैसिन ज्ञानसे समृद्ध बा ।

प्रा.डा. धर्मराज डंगोल नेपालके चितवन जिल्लाके थारु समुदाय ओ बोटबिरुवा बिचके सम्बन्धबारे गहन अध्ययन करले बटै । उहाँके अनुसन्धान पत्र 'इथनोबोटी' अफ थारु पिपल अफ चितवन' मे औषधीय वनस्पतिबारे मुख्यतया खोज केन्द्रित रहल बा । यिहीसे मही जानकारी डेहल की टमान जातिमे टमान नार्डेस बोलैना वनस्पति ज्ञानके प्रमुख आधार हो ओ थारु समुदाय वनस्पतिके सदुपयोगके परम्परागत ज्ञानमे ढेर समृद्ध रहल बा ।

थारु समुदाय प्रकृतिसँग गहिर रूपमे जोरल बा । ओइने प्रकृतिसे मद्दत लेठै ओ बदलामे संरक्षणमे सहयोग करठै । प्राचीन कालसे थारु समुदायसे अपनहे उत्थान कैना वनजन्य उत्पादन प्रयोग करटी आइल बा । थारु समुदाय जातीय वनस्पति ज्ञानसे भरिपूर्ण बा । परम्परागत उपचार, आयुर्वेदिक ज्ञान ओ जैविक कृषि प्रणालीमेफे मजा अन्तर्दृष्टि रहठै । ओइनहे बोटबिरुवाके टमान प्रयोगबारे पत्ता बा, जौन ओइनके जीवनशैलीहे दिगो बनेना तरिका हो । टभामारे मोर विचारमे थारु समुदायके परम्परागत ज्ञान जातीय वनस्पति शास्त्रके उन्कृष्ट उदाहरण मध्ये एक हो ओ प्रकृति प्रतिके ओइनके विविध ज्ञान जातीय वनस्पति शास्त्र अध्ययन करके लाग रोचक पक्ष हो ।

एक दिन मै सोच्छी रहु कि यी संसार कटरा सुन्दर सन्तुलित बा । कृषि वनस्पति विज्ञान ओ पारिस्थितिकके विद्यार्थी हुइल नातासे मोर विचार प्रकृतीय दृष्टिकोणसे उत्पन्न हुइ लागल बटै । महीहे मोर बर्दिया, मयुर बस्तीके गाउँके महिला हृदयसे सम्भ्रानमे आइल जौन मोर बरकी डाईक घरमे ढकिया, गौरी बुन्न भेला हुइठै । अब्बेक आधुनिक संसारमे जहाँ महाँगो भौतिकवादी चीजके माग बा, मुञ्ज वा कसुडुगा कना सुनौलो घाँसेसे विनल ढकियाले विशेष स्थान बनैले बटै ।

ढकियाके माग राष्ट्रिय ओ अन्तर्राष्ट्रिय बजारमे बहल बा । मोर गाउँके महिलाहुके फुसंदके समयके सदुपयोग करटी अपन जीवनस्तर चलेले

दक्ष चालक बना सकू सैदान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता अपनके ।
सीप सिक्की, स्वरोजगार बनी विद्यार्थी ओ गुणमे अउईयाहुरुकने विशेष छुटसहित...
हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहरुकनसे मोटर सार्डिकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारेन्टीके साथ डाईभिड सिखैनाके साथे फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।
नोट: साथे बुरसे अउईया विद्यार्थीके लाग बैदना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयमे सकू सिकाह विद्यार्थीहरुकने सम्पर्क कैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।
धनगढी, चटकपुर कैलाली फोन. ०९१-४९०२३७ मो.९८४८४३९६८५

अभिमत कैली कुसुम थारु

बटै । गाउँके महिला समूहके प्रमुख रहल मोर बरकी डाई ढकिया बुन्न अम्पसके बारेमे मै टमान जानकारी प्राप्त कैना अवसर पैनु ।

ढकिया बुनाइ
मनसुनपूर्व समयमे प्रायः लडियक किनारमे हुइना, भर्खरके कजरियार घाँसे निश्चित उचाइमे पुगलपाछे काटके सुखाजाइठ, यिहीहे पुञ्जा वा कँसुडुगा 'गोल्लुन प्रात' कहठै । ढकिया बनेना प्रयोग कैना आधे घाममे सुकाके तयार कँसुडुगाहे पानीमे भिजाके नरम बनाजाइठ । उहीहे हातसे या ब्लेडसे प्रयोग करे मिल्ल ओ फोल्ड करे मिल्ल आकारमे चिरजाइठ, जिहीहे कसुङ्गना कहठै । कसुङ्गनासँगै भर्खरके पुञ्जा खरके रूपमे प्रयोग कैना घाँसजन्म वनस्पतिके प्रयोग हुइठ । यिहीहेफे काटके सुखुवाइल रहठ । घैसिन तयारी घाँसेहे मुञ्ज कहठै ।

थारु महिलाहुके एक ठो घरमे भेला हुइठै ओ कसुङ्गना तथा मुञ्ज बिच समान रूपमे बाँटैओ पहिल आधार बिने लठै, जिहीहे ढौरी सिजैलक कहठै । यकर आधार प्रायः गोलाकार रहठ । आधार पूरा हुइलपाछे ओइने चौडा उपपर भाग बनैठै । आधुनिक पेन होल्डर ओ फूलके टोकरिके लागफे उहे रणनीति प्रयोग करठै । ढकियाहे रंग प्रयोग करके टमान डिजाइन ओ रंगमे बिने सेक्जाइठ ।

थारु महिलाहुके बनाइल ढकियालागायत यी हस्तकलाके नेपालके सहर बजार ओ अन्तर्राष्ट्रिय बजारमेफे मजा माग बा । जैविक सामग्रीसे बनल ओरसे यी कलाकृति वातावरणमैत्री बटै । टभामारे ढेर जाने यी उत्पादन मन परठै । बिनुडुयाहुके सामग्री पुगाई नैसेकल हुइठ ।

ढकियाके सांस्कृतिक महत्त्व
पहिले पहिले थारु समुदायमे छाईक भोजमे महाँगा उपहार डेहे नैसेकना ओरसे ओइने प्रेमके प्रतीकके रूपमे ढकिया उपहार देना करिट । धातुके भाँडोके सद्दा ढकिया प्रयोग करजाए । काहेकी धातुके भासाके सामान भण्डारणके सामान महाँगा रहे । थारु महिलासे प्रकृतिमैत्री कम लागतमे ढकिया बनैले रहिट । (बाँकी ३ पेजमे)

सार्वजनिक ऋणके भार

नेपालमे बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक राज्य व्यवस्थाके स्थापना २०४७ सालमे हुइल । तत्पश्चात् आर्थिक, राजनीतिक ओ सामाजिक असुन्तलनके कारण उब्जाइल प्रश्नके जवाफ ना नेतासंग बा ना टे विषयविज्ञसँग । ओक्रहे परिणाम कैचो जनस्तरसे कृष्ट स्वार्थी वर्गसे लोकतान्त्रिक व्यवस्थामे धावा बोलल उखाइठ । २१ औं शताब्दीमे फेन लोकतन्त्रके विकल्प लोकतान्त्र रहठ कना यथाथहे बुझ पचाके जनतामे भ्रम फैलैना चेष्टा हुइल बा । मुलुकके आर्थिक विकासके स्तरहे कृष्ट अन्य मुलुकके आर्थिक गतिविधि ओ सूचकांकबारे पत्तिकारसे विवेचना करना प्रयास करल बा ।

विसं २०४७ आगे कुल गार्हस्थ उत्पादन जम्माजम्मी नेपाली रुपियाँ एक खर्ब ९१ अर्बके होके मुलुकके आर्थिक वृद्धि दर ४.६० प्रतिशत रहे । आर्थिक वृद्धि दर विसं २०८१/८२ अडिट नैअडिट कुल गार्हस्थ उत्पादन नेपाली रुपियाँ छ खर्ब पुगल बा । विसं २०४८ मे बनल नेपाली कांग्रेसके एकमना सरकार आर्थिक उदारीकरणसे वैश्विक ओ क्षेत्रीय बजारमे नेपालहे लगानी करे सेक्ना मुलुकके रूपमे पहिचान बनेना सफल हुइल रहे । नेपालमे टमान देशसे औद्योगिक ओ सेवा क्षेत्रमे आर्थिक ओ प्रविधिक स्रोत भित्रैना काम फेन ओहे सरकारसे करल हो ।

विसं २०४७ सम नेपालके कुल जनसंख्या एक करोड ९५ लाख रहे । एक जाने नेपालीके थाप्लोमे भन्डे एक हजार नेपाली रुपियाँ ऋण रहे । विसं २०८१ मे नेपालके बाह्य ओ आन्तरिक ऋण दुई खर्ब ५० अर्ब पुगल बा । नेपालके जनसंख्या तीन करोड पुगलपाछे प्रत्येक नेपालीके कपारमे आन्तरिक ओ बाह्य ऋणके भार नेपाली रुपियाँ आठ हजार तीन सय बराबर रहल अनुमान करल बा । अमेरिकी जनताके थाप्लोमे भन्डे आठ लाख नेपाली रुपियाँ बराबरके ऋण होके भारतसे भन्डे नेपाली रुपियाँ ४६ हजार अर्बके राष्ट्रिय उठाइल बा । भारतके वर्तमान जनसंख्याके आधारमे प्रत्येक भारतीयके थाप्लोमे नेपाली रुपियाँ ३७ हजार ८०० बराबरके ऋणके भार बा ।

नेपालके सन् १९९० पाछेक उदारीकरणके बेला भारतमे फेन उदारीकरणके नीति अवलम्बन करलसे नेपालके आर्थिक गतिविधिमे फेन खुकुलोपन आइल हो । भारतके सन् १९९१ ओर ३२१ अर्ब डलर कुल गार्हस्थ उत्पादन रहे कलेसे आर्थिक वृद्धिदर ५.५ प्रतिशत रहे । भारतके वर्तमानमे नेपाली रुपियाँ ४३३ खर्बके कुल गार्हस्थ उत्पादनके लेखाजोखा करल बा । नेपालके से भन्डे २२० गुणा भारतके कुल गार्हस्थ उत्पादन बा । भारतके जनसंख्या नेपालके से भन्डे ४५ गुणा किल ढेर बा ।

दक्षिण एसियाके औरे मुलुक बंगलादेशके सन् १९९० ओर कुल गार्हस्थ उत्पादन चार हजार ३३० अर्बसे सन् २०२४ मे अडिट अडिट बंगलादेश फडुको

मारके ४६ हजार अर्ब नेपाली रुपियाँ बराबरके कुल गार्हस्थ उत्पादन पुँना सफल हुइल बा । बंगलादेश सन् १९७१ मे किल पाकिस्तानसे छूठके बनल दक्षिण एसियाली छोटका देश हो । यकर आर्थिक गतिविधि अति चलायमान होके नेपाल जैसिन देशहे पचास वर्षके अवधिमे ढेर पाछे परना सफल हुइल बा । यकर मूल कारण हो सुशासनप्रतिके निष्ठा ओ इमानदारी हो कना बौद्धिक क्षेत्रके ठम्पाइ बा ।

विश्व मानचित्रमे दोसर विश्वयुद्धपाछे अमेरिकी आर्थिक ओ सामरिक रूपमे विश्वके सब देशसे आगे बा । अमेरिकाके सन् २०२४ के कुल गार्हस्थ उत्पादन भन्डे २९ खर्ब डलर (नेपाली रुपियाँ करिब ३, ९१५

सर्वप्रथम नेपालसे संविधान संशोधनके तयारी हुइ परठ । ओकर प्रस्थान विन्दु गैल वर्ष नेपालके दुई भारी दल नेपाल कांग्रेस ओ नेकपा (एमाले) से राष्ट्रिय सहमति निर्माण कैके अत्यधिक चुनावी खर्च लगना निर्वाचन प्रणालीमे संशोधनके उपाय खोजी करल रहे । यी अर्थमे नेपालके वर्तमानके संघीय संविधान जारी हुइल १० वर्ष पूरा फेन होसेकल बा । संघ ओ प्रदेशके प्रत्यक्ष ओ समुनपातिक निर्वाचन प्रणाली पुनरवलोकन कैके संख्या घटैना निर्मम हुइ परठ । वर्तमानके डुप्लिकेट ओ अनावश्यक आयोग खारेजी करना आमनेपालीके मागसमेत बा । भन्डे आधा जत्रा आयोगके आवश्यकता नैहो । सत्तारूढ दल नेपाली कांग्रेस ओ नेकपा एमालेसे संसदीय दलके समझदारीमे २०८४ के संघीय संसद् ओ प्रदेश प्रशासनिक संरचनाके पुनरवलोकन करना अविलम्ब कार्य सुरुवात करे परठ । यी आमनेपालीके सुभाव हो । केन्द्रीय बैंकके मौद्रिक नीतिसे मुलुकसे आर्थिक रूपमे फडुको मरना राजनीतिक ओ प्रशासनिक संरचना फेरबदल करे परना सर्त ढरना कार्य फेन मौद्रिक नीतिसे इंगित करे परठ । नेपालमे एकद्वार प्रणालीके लगानी भित्रैना मौद्रिक नीतिके खाँचो बा । सार्वजनिक निजी क्षेत्रके लाग उपयुक्त औद्योगिक क्षेत्र पहिचानसमेत मौद्रिक नीतिसे पहिचान करे सेके परठ । नेपालसे वार्षिक निर्यात करना आकारहे आधार मानके सरकारसे आन्तरिक ऋण उठाइ पैना सर्त फेन आगे सारे परठ कना बौद्धिक क्षेत्रके सुभाव बा ।

खर्ब) रटिरटि अमेरिकी देशके बाह्य ओ आन्तरिक कैके ३६ खर्ब डलरके ऋण (नेपाली रुपियाँ भन्डे ४,८८७ खर्ब) अमेरिकी सरकारसे बोके परल बा । यी ऋण अमेरिकी नागरिकके थाप्लोमे कत्रा परि कना हिसाब करलेसे प्रत्येक अमेरिकीमे ऋणके बोझ भन्डे आठ लाख नेपाली रुपियाँ बराबर परठ । भारतके ४३३ खर्ब (नेपाली रुपियाँ) के कुल गार्हस्थ उत्पादन रहलमे भन्डे ३,४४५ अर्ब डलर (नेपाली रुपियाँ चार लाख ६५ हजार अर्ब) भारत सरकारसे बाह्य ओ आन्तरिक ऋण बोकेल बा । भारतके यी ऋणके कुल गार्हस्थ

उत्पादनके भन्डे ८२ प्रतिशत बा कलेसे अमेरिकाके कुल गार्हस्थ उत्पादनके १३० प्रतिशत ऋण बोकेल बा । नेपालके छ खर्ब बराबरके कुल गार्हस्थ उत्पादन रहलमे भन्डे दुई खर्ब पचास अर्बके बाह्य ओ आन्तरिक ऋण रहल बा । यी ऋण नेपालके कुल गार्हस्थ उत्पादनके ४७ प्रतिशत किल बा । कुल गार्हस्थ उत्पादनके तुलनामे भारतके ८१ प्रतिशत ओ अमेरिकाके १२१ प्रतिशतके ऋण बोकेबेर नेपालके ४७ प्रतिशत ऋण बा । वर्तमानमे नेपाल राज्यके बोझा संरचनाके कारण भारी धनराशिके ऋण नेपालसे बोके परल बा । यी अर्थमे नेपालीके थाप्लोमे दिनानुदिन सरकार ऋण थोपरलमे आमनेपाली चिन्तित बा ।

नेपालके निर्यात अंश विश्व ओ क्षेत्रीय बजारमे वार्षिक रूपमे जम्माजम्मी एक अर्ब ३० करोड डालर (नेपाली रुपियाँ करिब एक खर्ब ७५ अर्ब) बा । आयातके मात्रा १३ अर्ब ७५ करोड अमेरिकी डलर (नेपाली रुपियाँ भन्डे १८ खर्ब ६५ अर्ब) रहल बा । वर्तमानके ऋण परिचालनके अवस्था हेरके नेपाल आन्तरिक ओ बाह्य रूपसे लेना ऋण पुँजीगतमे नैहोके सरकारी बोझा संरचना धान्ने करल उखाइठ । सामान्यतया निर्यात प्रवर्धन ओ मुलुकमे कृषि, औद्योगिक तथा सेवा क्षेत्रके विस्तार ओ प्रवर्धनमे खर्च करठ भारत, बंगलादेश, अमेरिका

विचार रामकृष्ण पोखरेल

जस्टे देशसे । नेपाल भर बोझाँ राज्य संरचनाके प्रशासनिक खर्च ओ संघीय सांसद ओ प्रदेशके सांसदके सेवा ओ सुविधामे खर्च करल पाजाइठ ।

नेपालके आर्थिक, राजनीतिक ओ सामाजिक प्रगतिके लाग तत्काल फाल्नु आयोगके पुनरवलोकन करना जरुरी बा । संघीय संसद्के सांसद ओ प्रदेश सभाके सदस्यके संख्या ओ निर्वाचन प्रणालीके पुनरवलोकन करना माग जनस्तरसे उठिट बा । यी उपयोग हिन आयोगके खारेजी ओ संघ ओ प्रदेशके सांसदके संख्यामे व्यापक कटौती करना फेन जनताके माग बा । मुलुकके आर्थिक गतिविधि चलायमान कराके दिगो रूप देना नेपाल राष्ट्र बैंकसे समय समयमे जारी करना करल मौद्रिक नीतिसे मुलुकके आर्थिक रूपान्तरणमे खास योगदान पुगाइ सेकल अनुभूति जनस्तरसे हुइ सेकल नैहो । नेपाल सरकारके वार्षिकी बजेटके प्रत्येक वर्षके जेठ १५ के दिन अवतरण करलपश्चात् केन्द्रीय बैंक फेन औपचारिकता पूरा करना हेतुसे मौद्रिक नीति भारा टरना मेरिक नानल पाजाइठ ।

सर्वप्रथम नेपालसे संविधान संशोधनके तयारी हुइ परठ । ओकर प्रस्थान विन्दु गैल वर्ष नेपालके दुई भारी दल नेपाल कांग्रेस ओ नेकपा (एमाले) से राष्ट्रिय सहमति निर्माण कैके अत्यधिक चुनावी खर्च लगना निर्वाचन प्रणालीमे संशोधनके उपाय खोजी करल रहे । यी अर्थमे नेपालके वर्तमानके संघीय संविधान जारी हुइल १० वर्ष पूरा फेन होसेकल बा । संघ ओ प्रदेशके प्रत्यक्ष ओ समुनपातिक निर्वाचन प्रणाली पुनरवलोकन कैके संख्या घटैना निर्मम हुइ परठ । वर्तमानके डुप्लिकेट ओ अनावश्यक आयोग खारेजी करना आमनेपालीके मागसमेत बा । भन्डे आधा जत्रा आयोगके आवश्यकता नैहो । सत्तारूढ दल नेपाली कांग्रेस ओ नेकपा एमालेसे संसदीय दलके समझदारीमे २०८४ के संघीय संसद् ओ प्रदेश सभाओ चुनाव प्रणालीमे सुधार करना ओ बोझो प्रशासनिक संरचनाके पुनरवलोकन करना अविलम्ब कार्य सुरुवात करे परठ । यी आमनेपालीके सुभाव हो ।

केन्द्रीय बैंकके मौद्रिक नीतिसे मुलुकसे आर्थिक रूपमे फडुको मरना राजनीतिक ओ प्रशासनिक संरचना फेरबदल करे परना सर्त ढरना कार्य फेन मौद्रिक नीतिसे इंगित करे परठ । नेपालमे एकद्वार प्रणालीके लगानी भित्रैना मौद्रिक नीतिके खाँचो बा । सार्वजनिक निजी क्षेत्रके लाग उपयुक्त औद्योगिक क्षेत्र पहिचानसमेत मौद्रिक नीतिसे पहिचान करे सेके परठ । नेपालसे वार्षिक निर्यात करना आकारहे आधार मानके सरकारसे आन्तरिक ऋण उठाइ पैना सर्त फेन आगे सारे परठ कना बौद्धिक क्षेत्रके सुभाव बा ।

साभार: गोरखापत्र दैनिकसे

जरुरी टेलिफोनके प्रायोजक:
हमार यहाँ बोडलर मर्गानके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देहवी ।
नोट : भोजविहा, ब्रतवन्धके लाग होम उतिभरौके सुविधा बा ।
प्रो.रमेश चौधरी केभी मासु पसल
वेवावेहडी चौक, धनगढी कैलाली शादर उर्मावि लगे मो. ९८११६३५६८०
एकल्लेस नम्बर ९८२५६८९६९७, ९८५६८५७०९८, ९८९४६०८०५६, ९८९४६०८००६८, ९८९४६६०२८५
पहुरी
अञ्चल प्रहरी कार्यालय ०९१- ५२९३०१ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२९१५०,१०० वडा प्रहरी कार्यालय ०९१-५२९२९९,९१०

ईपका अत्तरीया ०९१-५४०१२२ त्रिनागर प्रहरी चौकी ०९१-५२९१८३ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५४११५३ ईपका मसुरिया ०९१-४०२०५४ ईपका चौमाला ०९१-६९२५०९ ईपका लम्की ०९१-५४०१९९ ईपका भजनी ०९१-५८०९९९ ईपका सुखुखड ०९१-५२९१६६ ईपका मालाखेती ०९१-५४०१२२ ईपका फल्से ०९१-६९०३३० ईपका हसुलिया ०९१-५२९१५४ ईपका पाण्डोन ०९१-५४०१२०४ सिमा प्रहरी चौकी बहुलिया ०९१-५२९२०६ ईपका टीकापुर ०९१-५६०९९९ स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ५२६९२८
नेपाल राष्ट्र बैंक ०९१-२९३३२ नवजिवन बैंक ०९१-५२३६५३ कृषि विकास बैंक ०९१-५२९२३३ मालिका विकास बैंक ०९१-५२३३३८ बैंक अफ काठमाण्डौ ०९१-५२३३६८ बैंक अफ एसिया ०९१-५२५६५०

नेपाल बंगलादेश बैंक ०९१-५२९७८५ सिटिजन बैंक ०९१-५२७८८५ कुमारी बैंक ०९१-५२६०३८ सनार्राई बैंक ०९१-५२७८५० नेपाल इन्वेस्टमेन्ट बैंक ०९१-५२३७०६ उपरमानी बैंक लि.०९१-५२९२९६ सरकार कार्यालय जिल्ला प्रशासन ०९१-५२९१०१ जिल्ला विकास ०९१-५३२५६० नगरपालीका ०९१-५२९४२९ मालपोत ०९१-५२९२०९, नापी शाखा ०९१-५६०४०२ कृषि विकास ०९१-५२९२५५, भूमि सुधार ०९१-५२९२२५ जिल्ला हुलाक ०९१-५२९१५६, नेपाल बाल संशोधन ५२३६६५
अस्पताल सेती अञ्चल ०९१-५२९२७९ नवजिवन ०९१-५२९१७३ विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-५२३६३५ पद्मा धनगढी ०९१-५४०३५५ सेवा लिस्टिङ होम अत्तरीया ०९१-५४०७२७ एकल्लेस मसुरिया ९०४०९०८०९ घोडाघोडी अस्पताल सुखड ०९१-६९४००० टीकापुर अस्पताल ०९१-५६०९४०

दमकल १०१ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ०९१-५२९३३३ कैलाली उ.वा.संघ ५२९३३०, ५२९१७९ एकल्लेस ५२९६०० सामुदायिक एकल्लेस सेवा टीकापुर ९८४५४७४० विद्युत ५२९५५५ दिनेश मेटल ०९१-५२९३९२
होटल डिमोटी ०९१-५२९१९८/५२९१३१ जगदम्मा ०९१-५२३५१०, विद्या ०९१-५२३७३३ तरुण ०९१-५२३६९३, सनाराई ०९१-५२९३६६
वर्ल्ड लिंक धनगढी ५२९७५१ नान्दलजान ०९१-५२९८३०/५२९७९० नेपाल पत्रकार महासंघ ५२९७२२
शैक्षिक संस्था कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२९२३३ सुदूरपश्चिमाञ्चल क्याम्पस ०९१-५२३९१२ ऐडवर्च बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२९७०९
राजनीतिक पार्टी नेपाली कांग्रेस कार्यालय ५२९७१५ नेकपा (एमाले) कार्यालय ५२९७०५ बसपाके कार्यालय धनगढी ०९१-५२९२५२
एच.एम. दिनेश एफ एम ९३८ मेगाहर्ज धनगढी ०९१-५२६००९

साहित्यिक फूलारिया

गजल	रामकुमार चौधरी	गजल	अजित चौधरी
डहिया बिना फुला बन्के फुल्याए कहाँ सेकम अपन जात अपन सस्कृटी भुलाए कहाँ सेकम		सोच यक्क रलसे जित हार कना कसिख भ्वाज कर्ना फागुन म असार कना कसिख	
पुखौंसे चलल संस्कृटी बेचम कलेसे पाप लागी सस्कृटी बेच्के अपन सिर भुकाए कहाँ सेकम		किउज फे म्वार सालिन् बात् निकत निष्ठुरीन चिनहल ना जानल मनैन् भतार कना कसिख	
कोई मनै आदुनिक कहटी नौटंकी डैखैटी रहटा आदुनिक हो कहटी इज्जत लुटाए कहाँ सेकम		अरे यार सब बाट जान्ख फे नातक् केल कथौं देलो मन्दिर क गुरी गुरी अचार कना कसिख	
यि हमार समय ओ डुनिया जट्ट बडलगैले से फे डेख्टी डेख्टी आजा पुखन रुवाए कहाँ सेकम		आगिल माघ फे गाउँ गाउँ म चैनार बनैना दिन दिल खोर्ख आनल् नैहुँ टुहाँ फहार कना कसिख	
मेटजाई संस्कृटी लुटजाई इमान ईज्जत कहलेसे जलम भर मै नजर से नजर जुभाए कहाँ सेकम			
मौरीघाट देउखुरी दाड		तुल्सिपुर-१५, बकोती, दाड	
मुक्तक	मोती राम चौधरी 'रत्न'	मुक्तक	धनिराम चौधरी दिप
ढन सम्पटी नाहि तु असल नाउँ रोजो । ढनी गरिब समान मन्न टु गाउँ रोजो ।		रहे तोहार मोर जीना, रहर अलग अलग ॥ मनम चलल् मैयाक, लहर अलग अलग ॥	
प्रदुषण चारोतरफ सास फेर्ना कत्रा स्वच्छ सान्ट हराभरा टु ठाउँ रोजो ।		सम्भना व सपनाम, आईक ट कब्बु नी छोटो, आज बताउ कबसम रही, सहर अलग अलग ॥	

साप्ताहिक बाल स्तम्भ

अञ्जला राना, कक्षा: ८
रेवन्स गाउँन स्कूल, धनगढी, कैलाली

वैशाली राना, कक्षा: ६
सिर्जनशील विद्या निकेतन, धनगढी, कैलाली

धरहरासे करिब पाँच करोड राजस्व संकलन

काठमाडौं, २७ असार । विसं २०७२ के भूकम्पसे पूर्णरूपमे क्षतिपश्चात् पुनः निर्माण होके सञ्चालनमे नानल ऐतहासिक धरहरासे रु. चार करोड ८३ लाखसे ढेर राजस्व संकलन करल बा ।

गैल अगहन ९ गतेसे शुल्कसहित सञ्चालनमे आइल धरहरासे यिहे असार २४ गतेसम्ममे रु. चार करोड ८३ लाख ६५ हजार ५०० राजस्व संकलन हुइल अन्तरिम धरहरा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन एकाइ सुन्धारके प्रमुख महेश राई जानकारी डेलै ।

उहाँक अनुसार यी अवधिमे दुई लाख ६२ हजार ५५५ जाने धरहराके थारु महिलनके...

ठकिया अन्न भण्डारण कैनासे अन्य धरायसी सामान राख्न प्रयोग करजाइठ । यी समुदायके अन्त्येष्टिमे समेत मृतकहुकनहे ठकिया चढाजाइठ ।

विगतमे ठकिया बुनाई हेरैटी गैलसेफे हाल थारु महिलाहुके अपन परम्परागत जानहे पुनर्जागरण करटी बटै । विशेषज्ञ थारु महिलाहुके अपन समुदायके ओ अन्य समुदायके महिलाहे ठकिया बिन्न तालिम डेटै । भान्सा ओ कृषि क्षेत्रमे व्यस्त हुइलेसेफे थारु महिलाहुके आय आर्जनके डगरफ बनैले बटै । ओइनहे घर खर्चके लाग पुरुषमे निर्भर हुई नैपरठ । थारु महिलाके एक सिजनमे ५० हजारसे डेढ लाखसम्म आम्दानी हुइना करल बटै । यी बजार ओ उपभोक्ताके माग ओ आपूर्तिमे निर्भर करठ ।

थारु समुदाय पर्यावरणमैत्री ओ दिगो उपयोगिताके उत्कृष्ट उदाहरणमध्ये ठकिया बिनाइ एक हो । यिहीसे ओइनके प्रकृतिके संरक्षण केल नैहो, लाभफे पैठै । यिहीहे दुसर पुस्तासम्म हस्तान्तरण करे सके परल । प्रकृतिके संरक्षण कैना हमार कर्तव्य हो जिहीसे डेना ओ लेना चक्रहे सन्तुलनमे राखठ । यकर लाग सक्क सरोकारवालाहे समेट्न सहभागितामूलक नीतिगत व्यवस्था करेपरठ ।

साभार: सेतोपाटीसे

पैना व्यवस्था बा । सार्क राष्ट्रसे अडना पर्यटकहे प्रतिव्यक्ति रु. ५०० ओ सार्कबाहेक राष्ट्रसे अडना पर्यटकके लाग प्रतिव्यक्ति रु. १००० शुल्क तोकल बा ।

विशिष्ट संरचना सञ्चालन तथा व्यवस्थापन विकास समिति (गठन) आदेश, २०८१ बमोजिम शुल्क लेके गैल अगहन ९ से धरहरा सञ्चालनमे आइल हो । उआघे अगहन ६ गते बैठल मन्त्रिपरिषद् बैठकसे धरहरा चहना शुल्क स्वीकृत करले रहे ।

यहाँ पार्किङ करलेसे चार पांगेके लाग प्रतिघण्टा रु. २० ओ दुई पांगेहे रु. १० तोकल बा । धरहरा परिसरमे प्रवेशके लाग रु. ५० निर्धारण करल बटाइल बा । धरहरा स्तम्भमे राष्ट्रिय महत्वके विज्ञापन करना प्रतिघण्टा रु. पाँच हजार तोकल बा । अस्टेक, व्यावसायिक भिडियो छायांकनके लाग प्रतिघण्टा रु. पाँच हजार ओ फोटोग्राफीके लाग प्रतिघण्टा रु. एक हजार तोकल बा ।

छिमेकी समूहका उपभोक्ताहरूका लागि काठ/दाउरा बित्रीसम्बन्धी १० दिने सूचना

(पहुरा दैनिक पत्रिकामा प्रथम पटक प्रकाशन मिति: २०८२/०३/२८ गते)

यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वन क्षेत्रबाट डि.व.का. पहलमानपुरको च.नं. २०३५ मिति २०८१/१२/२७ गतेको संकलन सहमती अनुसार कार्ययोजना बमोजिमको ढलापडा/सुखाखडा रूखहरू कटान तथा संकलन गरी समूहको कम्पाउण्डमा घाटगद्दी भएको काठ र दाउरामध्ये यो सूचना पहुरा दैनिक पत्रिकामा प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले १० दिनभित्र कैलाली जिल्लाभित्रका छिमेकी समूहका उपभोक्ताको धरायसी प्रयोजनका लागि आवश्यक भएमा आवश्यक प्रजाति, परिमाण र प्रयोजन समेत खुलाई यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयमा रितपूर्वक निवेदन पेश गर्न हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

श्री भिमसेन नरनारी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह
मोहन्याल-७, कैलाली

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्भौता गरेर मात्रै काममा लागौं र लगाऔं ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १७,३००/- अनिवार्य रूपमा कायम गरौं/गराऔं ।
- समान कामको समान ज्याला लैगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔं, लैगिक हिंसाको अन्त्य गरौं ।
- बालश्रम कानूनी रूपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौं/नगराऔं ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौं व्यवसायजन्य रोग लागनबाट बचौं ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरूपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔं ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय
धनगढी, कैलाली

सुदूरपश्चिम प्रदेशको अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न हस्पिटल

Hasanpur, Dhangadhi-5, Kailali, Nepal
091-527000/01/02, 9865680100, 9804600745
www.nisargahospitalnepal.com | nisargahospitalnepal

निसर्ग हस्पिटल

एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

विशेषज्ञ डाक्टर तथा ओ.पि.डी सेवाहरू

जनरल फिजिसियन (पेट, छाती, मुटु) रोग विशेषज्ञ	रेडियोलोजी विशेषज्ञ	न्युरो, मस्तिष्क, नशा तथा मेल्डण्ड रोग विशेषज्ञ	हाडजोर्नी तथा स्पोर्ट्स फिजियोथेरापिस्ट
हाडजोर्नी तथा नशारीय विशेषज्ञ	जनरल तथा ल्याप्रोस्कोपिक सर्जन	स्त्री तथा प्रसुति रोग विशेषज्ञ	नवजात शिशु तथा बालरोग विशेषज्ञ
नाक, कान, घाँटी तथा थाइरोइड रोग विशेषज्ञ	एनेस्थेसिया तथा क्रिटिकल केयर विशेषज्ञ	मुख, अनुहार तथा बङ्गारा विशेषज्ञ	मानसिक तथा नशा रोग विशेषज्ञ
छाला, यौन, कुष्ठरोग तथा सौन्दर्य विशेषज्ञ	मृगौला तथा मुत्ररोग विशेषज्ञ	मुटु रोग विशेषज्ञ	

नाउपा मन्त्रीपरिषद्मे लौटना सत्तापक्षके विश्वास

गुनासो सम्बोधन व्यवस्थापन कार्यविधिबारे छलफल

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, २७ असार । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारहे डेहल समर्थन फिर्ता लेहल नागरिक उन्मुक्ति पार्टी फेरसे मन्त्रीपरिषद्मे लौटना सत्तापक्षके विश्वास बा ।

दुनु पक्षके शीर्ष नेतृत्वबिच भेटघाट छलफल हुइटी रहल ओरसे उ पार्टी फेरसे सरकारमे लौटना सत्तापक्षसे विश्वास करल हुइट । नागरिक उन्मुक्तिके ओरसे मन्त्रीपरिषद्मे सहभागी उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरणमन्त्री रामेश्वर चौधरीहे गैल अठुवार मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाह पदसे बर्खास्त करल रहि ।

अपन पार्टीके मन्त्री बर्खास्तीमे परलपाछे नागरिक उन्मुक्तिसे सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारके साथ छोडल रहे । यी पार्टीसे सरकारहे डेहल समर्थन फिर्ता लेहलपाछे मुख्यमन्त्री शाह भन्दै दुई तिहाइ बहुमतके साथ गुप्तैले बटै कलेसे नागरिक उन्मुक्ति पार्टी विपक्षी कितामे पुगल बा । मने, मुख्यमन्त्रीसंग अभिन स्पष्ट बहुमत रहल बा ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सभामे बहुमत पुगैना २७ जानेक समर्थन आवश्यक परठ । मुख्यमन्त्री शाहसंग नेपाली कांग्रेसके १८ ओ नेकपा (एमाले) के ११

करके २९ जाने प्रदेश सभा सदस्यके साथ बा । यी आघे, उहाँहे ३६ जाने प्रदेश सभा सदस्यके साथ रहल रहे । काम कैना असहज हुइल कहटी मुख्यमन्त्री शाहसे मन्त्री चौधरीहे हटाइल रहि । मन्त्रीहे हटाइबेर नागरिक उन्मुक्ति पार्टीसे समर्थन फिर्ता लेसेकलपाछे मुख्यमन्त्रीके दौडधुप भेटघाट बहल बा । नागरिक उन्मुक्ति पार्टी बाहिरलपाछे उहाँ गैल शनिच्चर कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाहे भेटके घटनाक्रम सुनाइल रहि । उ लगत्ते मुख्यमन्त्री अठुवार नागरिक उन्मुक्ति पार्टीके संरक्षक रेशम चौधरीहे बर्दियामे

भेटल रहि । अपन पक्षमे बहुमत रहलहुटी उहाँ नागरिक उन्मुक्ति पार्टी फेरसे लौटना पर्खाइमे बटै । “नागरिक उन्मुक्तिके संरक्षक (रेशम चौधरी) ज्यू सम्माननीय प्रधानमन्त्री ओ हमार पार्टीके आदरणीय सभापति ज्यूहे भेटघाट करसेकल बटै”, कञ्चनपुरके पुनर्वासमे मुख्यमन्त्री शाह कहलै, “भेटमे सरकारमे लौटनाबारे बात हुइल बा । नागरिक उन्मुक्ति पार्टीके संघरीयाहुके मन्त्रीपरिषद्मे अइही कना महीहे विश्वास बा ।” यी प्रदेशमे कांग्रेस ओ एमाले मिलके गठबन्धन सरकार बनाके और पार्टीहे

सरकारमे सहभागी कराइल मुख्यमन्त्रीके कहाई रहे ।

काम कैजा असहज हुइलपाछे सरकारसे व्यक्तिहे हटाइबेर सिंगो पार्टी सरकार छोरेपर्ना कारण नैरहल सत्तापक्षके जिकिर बा । सरकारसे हटन निर्णयहे एकदिन नागरिक उन्मुक्ति पार्टी पुनर्विचार कैना नेपाली कांग्रेसके प्रमुख सचेतक विक्रमसिंह धामी बटैलै ।

“अपन मने उप्पर कारबाही हुइलपाछे कुछ दिन रिस मना स्वभाविक हो”, उहाँ कहलै, “मने, व्यक्तिहे सरकारसे हटाइबेर पार्टी सति जाई परठ कना नैलागठ । उहाँहुके निर्णय फिर्ता लिही ।”

प्रदेश सभामे चौटा भारी दल नागरिक उन्मुक्ति पार्टीके सात जाने प्रदेश सभा सदस्य बटै । सभामे निर्णायक यी दलहे कौनो बेला मुख्यमन्त्री शाह मुख्यमन्त्री बनैनासमके ‘अफर’ डेहल रहि । अब्बे उहाँ उ पार्टीहे विपक्षीके बेन्चमे पुगाडैले बटै । अपन दलसे सरकारहे डेहल समर्थन फिर्ता लेना निर्णय करसेकल ओरसे अब उहीहे पाछे नैहटन नागरिक उन्मुक्ति पार्टीके संसदीय दलके नेता घनश्याम चौधरी बटैलै । “हमार दलसे समर्थन फिर्ता लेलेसेफे मुख्यमन्त्री ज्यूसंग बहुमत बा”, उहाँ कहलै ।

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, २७ असार । कैलारी गाउँपालिकाके गुनासो सम्बोधन व्यवस्थापन कार्यविधिबारे छलफल कैगल बा ।

कैलारी गाउँपालिकाके आयोजना तथा सामुदायिक विकास केन्द्र डोटी ओ युनिसेफके प्राविधिक सहयोगमे किशोरी सशक्तीकरण परियोजना अन्तगत कैलारी गाउँपालिकाके गुनासो सम्बोधन व्यवस्थापन कार्यविधिबारे छलफल कैगल हो ।

गाउँपालिका अध्यक्ष राजसमभक्त चौधरीके अध्यक्षतामे हुइल कार्यक्रममे सामुदायिक विकास केन्द्र डोटीके कार्यक्रम संयोजक तिलक चौधरी उ कार्यविधिबारे प्रस्तुतीकरण करल रहि ।

गाउँपालिकामे आइल गुनासाहे कैसिक व्यवस्थापन कैना, योजनाके सार्वजनिक परिक्षण, सामाजिक लेखा परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, योजनाके जानकारी देना होइडि बोर्ड धारे पर्नाबारे छलफल हुइल रहे ।

गाउँपालिका अध्यक्ष राजसमभक्त चौधरी पालिकामे गुनासा सुनुवाई पेटिका

धारल मने लिखित रुपमे गुनासा नैअइना, सामाजिक सञ्जालमे आइल गुनासाहे मन्ना की नै कहलै । उहाँ कहलै, गाउँपालिकासे गुनासा सुनुवाई सम्बन्धी कार्यविधि पहिलेफे बनासेकल ओरसे उहीहे संशोधन करेपरलेसे छलफल कैजाई । ओस्टेक करके सम्पन्न हुइल योजनाके होइडि बोर्ड धरना उहाँ बटैलै । वडा नम्बर ५ वडा अध्यक्ष विष्णु प्रसाद चौधरी कौनोफे योजनाके बारे जनताफे जानकारी पाईपर्ना अधिकार रहल बटैलै । उहाँ कहलै, योजना सम्पन्न हुइलपाछे होइडि बोर्ड, सार्वजनिक परिक्षण, लेखा परिक्षण ओ सार्वजनिक सुनुवाई कैलेसे जनता आपन ठाउँके लाग बजेटबारे जानकारी पैठै । योजना स्थानीय, प्रदेश ओ संघके केकर सहयोगमे बनल हो जानकारी डेहक लाग होइडि बोर्ड रजना जरुरी उहाँ बटैलै ।

छलफल कार्यक्रममे गाउँपालिका उपाध्यक्ष भगवतीकुमारी चौधरी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खगेन्द्रराज जोशी, वडा अध्यक्षहुके, सामुदायिक विकास केन्द्र डोटीके कार्यक्रम अधिकृत करुणा चौधरी, कैलारी गाउँपालिकाके टमान शाखाके प्रमुखहुकनके उपस्थिति रहे ।

कैलारीके बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजालके बैठक सम्पन्न

पहुरा समाचारदाता
हसुलिया, २७ असार । कैलारी गाउँपालिकाके बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजालके बैठक सम्पन्न हुइल बा । बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजालके संयोजक तथा गाउँपालिका उपाध्यक्ष भगवतीकुमारी चौधरीके अध्यक्षतामे हुइल कार्यक्रममे बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजालके हाल सम्मके समिक्षा, बजेट विनियोजन, स्थानीय शिक्षा योजना, तथ्याडक संकलन, विद्यालयके रिपोटिड, कार्ययोजना, गुनासो सुनुवाई, भर्ना अभियानबारे छलफल हुइल रहे ।

छलफलमे विद्यालयसे एसआइपी सम्बन्धी काम करटी रहल, विद्यालयके बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजाल गठन हुइल, पालिका स्तरीय बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजालके रणनीति

उप्पर पालिकामे टमान समितिमे छलफल हुसेकल जनागल बा ।

डेर विद्यालयमे लैडिक सम्पर्क व्यक्ति तोकल कुछमे बाँकी रहल ओरसे ओकर लाग समन्वय हुइटी, गाउँपालिकाके शिक्षा योजना निर्माण हुसेकल ओ वेवसाइडमे रजना प्रक्रियामे रहल जनागल बा ।

छलफलमे इआइएनके लाग यिहे शिर्षकमे बजेट तोकके छुटयाइल नैहो मने आवश्यक परल बेला खर्च कैना निर्णय कैगल बा । पालिकाके १० वर्षे शिक्षा योजना निर्माण हुसेकल ओरसे उ बारे जानकारी सक्कु जनहनहे जनैना ओ विद्यालयहेफे यिहे आधारमे पाठ्यक्रमके आधारमे एसआइपी अध्यवाधिक कैना निर्णय कैगल बा ।

पालिका स्तरके विद्यालयमे बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजाल सिआरएम, लैडिक सम्पर्क व्यक्ति छनौट हुइल तथ्याडक शिक्षा शाखासे दुसर बैठकमे पेश कैना करके छलफल कैगल बा ।

पालिकाभितर गठन हुइल बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजाल, सिआरएम संयन्त्रसे आपन बैठकमे हुइल छलफल तथा पालिकासे कैना सहयोगसहित प्रतिवेदन यी समितिमे शिक्षा शाखासे पेश कैना निर्णय कैगल बा । कार्यक्रमके सहजीकरण सरिता थापा करल रही । बालिका तथा समावेशी शिक्षा संजालके बैठकमे गाउँपालिका अध्यक्ष राजसमभक्त चौधरी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खगेन्द्रराज जोशी, संजालके सदस्यहुके, सदस्य सचिव गणेश प्रसाद मिश्र, वडा अध्यक्ष, वडा सदस्य, टमान शाखाके प्रमुख, विद्यालयके प्रअहुके, विद्यालय व्यवस्थापन समितिके अध्यक्षहुकनके सहभागिता रहे ।

ग्राहक वर्गहरूमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि-कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाइन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि-कण्डिसन

धनगढी-४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन नं. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

Empowering Futures through Technical Excellence !

Admission Open!

Certificate in Medical Lab Technology

Three-Year Diploma Program

30 Seats Only

Entry Requirement

- Min. 2.0 GPA in SEE or equivalent with grades in compulsory mathematics, science, and English. Or
- TSLC in Medical Laboratory Technology with 68.33%

Career Opportunities

- Hospitals and clinics
- Diagnostic and research laboratories
- Blood banks
- Pharmaceutical and biotech industries
- Self-employment in medical labs
- Government jobs

Further Studies and Career

- Bachelor in Medical Laboratory Technology (BMLT)
- Bachelor of Science in Laboratory Medicine
- Bachelor of Public Health (BPH)
- Bachelor of Pharmacy (BPharm)
- Bachelor of Nursing (BSc Nursing)
- B.Sc. in Microbiology/Biochemistry/Biotechnology

Contact Us

ATTARIYA TECHNICAL COLLEGE

GODAWARI-2, ATTARIYA, KAILALI

091-551286 | 9848412999

9742410357 | 9841672834

attariyatc@gmail.com

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

डाक्टरद्वारा दिइने स्वास्थ्य सेवाहरू

- मुटु दुखेको, मुटु भारी जस्तो भएको, मुटुको घडकन बढेको ।
- सास लिन गाह्रो हुने, छाती दुख्ने, रूघाखाकी लागेको, खकारबाट रगत देखिने, लामो समयदेखि दमको समस्या भएको ।
- पेट दुख्ने, कोखा दुख्ने, मुखबाट रगत बग्ने ।
- अभिलो पानी आउने, द्याउ-दयाउ आउने, उल्टी हुने, पेट फुलेर खान मन नलाग्ने ।
- पिसाब पोल्ने, रातो पिसाब आउने, कम पिसाब हुने, पिसाब बन्द हुने, राति धेरै पटक पिसाब हुने, खुट्टा सुनिने, पहेलो पिसाब हुने
- पेट फुल्ने, हात खुट्टा सुनिने, पेटमा पानी जम्ने, जण्डिस हुने, खाना नरुच्ने, दम हुने ।
- धेरै मोटो हुने, निन्द्रा धेरै लाग्ने, मुटुको घडकन बढ्ने, आँखा बाहिर आउने, मान्छे एकदम पातलो हुने ।
- टाउको दुख्ने, चक्कर लाग्ने, हिँड्दाखेरि लडिबुडी हुने, निन्द्रा नलाग्ने, हिँड्दा खेरि दम हुने ।
- धेरै तिखा लाग्ने, धेरै पिसाब हुने, धेरै खान मन लाग्ने, हातखुट्टा भ्रम-भ्रम गर्ने ।
- सुगर, प्रेसर, थाइराइड रोगको उपचार तथा परामर्श ।
- ज्वरो सम्बन्धी सम्पूर्ण रोगको उपचार ।
- शरीरमा रगत कम हुने, अल्छी लाग्ने, शरीर सुनिने, थाक्ने ।
- बाथ रोग सम्बन्धी उपचार तथा परामर्श ।

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकास्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हाम्रा सेवाहरू : १) २४ घण्टा इमर्जेन्सी सेवा, फार्मसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थिएटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याबिन । २) स्त्री रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी सेवा (बाँभोपन, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गडबडी, पाठेघर खन्ने, पाठेघरको अप्रेसन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) ल्याप्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाडडोसिल, हर्निया, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठगुठी आउने, शरीरका विभिन्न भागमा गाँठगुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किडनीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अपरेसन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अपरेसन) । ४) हाड(जोर्नी तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्गे, फ्याक्चर, हाडजोर्नीको दुखाई, कम्मर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेसिनबाट हड्डीको अपरेसन)छाती, मुटु, कलेजो तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुछो पनु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हातखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा भ्रमभ्रमाउने, छारे रोग । १०) आगाले पोलेको हाटखुट्टा बाङ्गेको र खुँडको अपरेसन आदि सेवा ।

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली

फोन नं. ०९१-५२४५५५, ५२४६५४, ५२९२४९